

NOTAT - Egenandelstaket for BPA - sak i Råd for personer med funksjonsnedsettelse 16.06.25

Viser til vedtak i sak 7/25 i råd for personer med funksjonsnedsettelse, i møte 16.06.25.

Vedtak:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse ber om at ordningen med egenandeler for BPA blir vurdert på nytt, i lys av hvordan de virker inn i mennesker med funksjonsnedsettelers mulighet til å delta i samfunnet og hvordan dette påvirker familien deres og deres evne til å forsørge sine barn.

Kommunedirektørens tilbakemelding:

Kommunens adgang til å fastsette egenandel og betalingssatser for kommunale helse- og omsorgstjenester reguleres ut ifra type tjeneste og gjeldende lovverk, uavhengig av hvordan tjenestene er organisert.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en måte å organisere tjenestene på, ikke en tjeneste i seg selv. Det er derfor ingen egen ordning som gjelder egenandeler for BPA.

Egendel for praktisk bistand reguleres av Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester, § 8: Kommunen kan selv fastsette regler for betaling av egenandel og betalingssatser for praktisk bistand og opplæring etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b, herunder for brukerstyrt personlig assistanse, som ikke er til personlig stell og egenomsorg. I hvor mange timer og til hvilke oppgaver praktisk bistand skal ytes beskrives i enkeltvedtak til hver enkelt tjenestemottaker.

Når det gjelder beregning av egenandelen beskrives dette i § 9 i forskriften: «Egenandelen skal ikke overstige kommunens egne utgifter til angjeldende tjeneste (selvkost). Betales tjenestene etter en abonnementsordning kan egenandelen ikke overstige kommunens samlede selvkost for tjenestene til den enkelte i den måneden abonnementet omfatter. Selvkost beregnes til en gjennomsnittlig timelønn for den tjenesten som utføres, tillagt sosiale utgifter samt administrasjonsutgifter som skal utgjøre 10 prosent av timelønnen og sosiale utgifter. Tidsforbruket rundes av til nærmeste halvtime. Egenandelen kan ikke settes høyere enn at vedkommende beholder tilstrekkelig til å dekke personlige behov og bære sitt ansvar som forsørger. Det kan ikke kreves dekning i vedkommendes formue.»

Videre med tanke på utgiftstak så gjelder følgende (§ 10 i samme forskrift):

«Når kommunen bestemmer den maksimale egenandelen en person skal betale pr. år for tjenester som nevnt i §8 skal betalingen beregnes på grunnlag av husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag. Siste tilgjengelige skatteligning pr. 1. januar i det aktuelle året legges til grunn med mindre inntekten er vesentlig endret. Til inntekten legges også hjelpestønad fra folketrygden til hjelp i huset, mens omsorgslønn etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 skal trekkes fra

inntektsgrunnlaget. Dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2 G, skal den samlede egenandelen for tjenester som nevnt i § 8 ikke overstige et utgiftstak på kroner 240 pr. måned. Til grunn for fastsetting av utgiftstaket legges G pr. 1. januar i det aktuelle året.

Til husstanden regnes bare ektefeller eller samboere og i tillegg barn under 18 år, dersom hjelpen ytes på grunnlag av barnets omsorgs- eller pleiebehov.

Hvis et av husstandens medlemmer betaler egenandel for langtidsopphold etter kapittel 1 eller mottar avkortede trygdeytelser på grunn av opphold utenfor hjemmet, regnes vedkommende ikke som medlem av husstanden etter bestemmelsen i andre ledd.»

Oppsummering:

Egenandeler og betalingssatser reguleres likt for alle tjenestemottakere av helse- og omsorgstjenester, uavhengig av hvordan tjenesten er organisert. Egenandelen skal ikke overstige kommunens utgifter til angjeldende tjeneste (selvkost). Utgiftstaket skal ta høyde for at betalingssatsen ikke skal overstige det som er urimelig for hver enkelt. Dette regnes ut ifra husstandens samlede inntekt. Hvis kommunen ser at utgiftstaket i enkeltsaker likevel ikke tar høyde for at vedkommende beholder tilstrekkelig til å dekke personlige behov og bærer sitt ansvar som forsørger, vil kommunen vurdere egenandelen i hver enkelt sak etter en individuell vurdering av den helhetlige situasjonen.

Det er viktig å understreke at tjenesten BPA ikke er en betalingstjeneste, men i de vedtakene der bruker har fått innvilget praktisk bistand gjøres mål må en påregne en egenbetaling.

Med dette mener kommunedirektøren at vedtak i rådet er fulgt opp.

Peter Ardon
kommunedirektør